

JOANNA OSTROWSKA

ZAGADNIENIA DO REALIZACJI W DN. 15.04. – 18.04. 2020 r. - JĘZYK POLSKI

KLASA I E- poziom rozszerzony

TEMATY:

• **Sztuka i architektura Średniowiecza – czy warto poznawać sztukę dawnych epok ?**

• **Julian Przyboś „Widzenie katedry w Chartres”**

1. Dwa style w architekturze i sztuce średniowiecznej Europy:

a) romańska architektura, malarstwo i rzeźba;

b) sztuka gotycka;

2. Informacja o Julianie Przybosiu.

3. Analiza i interpretacja wiersza pt. „Widzenie katedry w Chartres”.

Polecenie: Proszę przeczytać rozdz. z podr. „Sztuka i architektura Średniowiecza” str. 311-313 oraz wiersz Juliana Przybosia ze str 314-315.

Odpowiedzieć na pytania pod wierszem, od 4 do 8 - pisemnie.

• **Katedra fantastyczna – frag. „Katedry” Jacka Dukaja.**

1. Informacja o życiu i twórczości autora opowiadania pt. „Katedra”

2. Katedra fantastyczna a realnie istniejąca (podobieństwa i różnice).

3. Wyjaśnienie metafory: „Katedra nas otula, jesteśmy Katedrą”.

4. Wytłumaczenie sensu dedykacji: „Pamięci Antonia Gaudiego, sztuki jego wyobraźni”.

Polecenie: Proszę przeczytać rozdział pt. „Katedra fantastyczna”, str. 317 i frag. opowiadania pt. „Katedra” str. 318-320. Wykonać polecenia pod tekstem, pisemnie ćw. 14 str 321.

III, IV. Wprowadzenie do epoki Renesansu – Odrodzenie w Europie i w Polsce.

1. Przyczyny przełomu renesansowego:

- a) rola XIV-wiecznych Włoch;
- b) niemożność zażegnania sporu między cesarstwem i papieżem;
- c) kryzys papieżstwa spowodowany m.in. niewolą awiniońską;
- d) wielkie odkrycia geograficzne;
- e) przemiany społeczne i polityczne w Europie – załamanie się porządku feudalnego;
- f) przewrót Kopernikański i naruszenie średniowiecznej koncepcji wszechświata;
- g) wynalazek druku – upowszechnienie literatury i sztuki

2. Renesans – epoka w dziejach idei, sztuki, literatury i kultury, której początki przypadają na wiek XIV we Włoszech i przełom XV/XVI w. w Europie, koniec – przełom XVI i XVII w.:

- a) epoka, która wyrosła z buntu przeciwko światopoglądowi średniowiecznemu i jest następstwem zmian społecznych, politycznych i kulturowych w Europie;
- b) dwa główne nurty Odrodzenia:
 - humanizm
 - reformacja

3. Renesans w Polsce:

- a) periodyzacja:
 - prerenesans (druga poł. XV w. do 1506r.)
 - renesans wczesny (1506 – 1543r.)
 - okres rozkwitu (1543 – 1584r.)
 - zmierzch renesansu (1584 do 1629r.)
- b) pionierzy Odrodzenia w Polsce;
- c) współistnienie literatury łacińskiej i polskiej;
- d) rozwój życia kulturalnego;

e) Polska jako „państwo bez stosów”;

Polecenie: Rozwinąć podane punkty na podstawie dostępnych źródeł, przeczytać rozdział pt. „Odrodzenie – nowa interpretacja antyku” ze str. 10 do 12 drugiej cz. podręcznika.

Proszę przygotować się do sprawdzianu wiadomości.

KLASA II B i D - język polski - poziom podstawowy

TEMATY:

I. (2 godz.) Hołd złożony Fryderykowi Chopinowi – jego wielkość i rola jego muzyki w życiu narodu – „Fortepian Szopena” C. K. Norwida.

1. Geneza utworu:

a) wstrząs, jaki poeta przeżył na wieść o wyrzuceniu na bruk fortepianu Chopina z okien płonącego pałacu Zamoyskich w Warszawie;

b) wspomnienia ostatnich odwiedzin u Chopina w Paryżu – Norwid uważał go za największego polskiego artystę.

2. Trzy ściśle powiązane ze sobą wątki w utworze Norwida:

a) wspomnienie ostatniego spotkania z Chopinem;

b) dramatyczny obraz wypadków warszawskich;

c) ukazanie wielkości i piękna muzyki Chopina; ocena jego artysty przedstawiona na tle ogólnych poglądów poety na dzieje kultury i sztuki ludzkości.

3. Nawiązania do mitologii – postać Pigmaliona, porównanie wielkiego artysty do Orfeusza.

4. Muzyka Chopina najdoskonalszą sztuką polską, należącą do najwspanialszych osiągnięć całej ludzkości od czasów najdawniejszych:

a) równa jest „Doskonałości Peryklejskiej”, tj. sztuce greckiej z czasów Peryklesa z V w. p.n.e.;

b) zawiera pierwiastki ludowe („ dom modrzewiowy wiejski „ - symbol prostoty);

c) zawiera wielkie wartości moralne, zdolne przemienić słuchaczy (nawiązanie do „Ewangelii” – przemienienie Chrystusa na górze Tabor);

d) imię Chopina stawia Norwid obok imion takich twórców, jak: Fidasz, Dawid, Ajschylos.

5. Zakończenie utworu, które ma charakter paraboliczny i profetyczny /*proroczy*/:

a) każde wielkie dzieło (a więc i jego twórca) jest przez współczesnych *poniżone* („*ideał sięgnął bruku*”), by mogło odrodzić się i żyć dla potomnych;

b) poniżenie to nie narusza doskonałości ideału, ponieważ moment pohańbienia przez współczesnych jest jednocześnie momentem jego triumfu.

Polecenie: Proszę przeczytać frag. utworu ze str. 71-73 i odpowiedzieć na pytania zamieszczone pod tekstem na str. 73; od 1 do 3 pisemnie.

II. Charakterystyczne cechy liryki C. K. Norwida.

1. Norwid jako twórca oryginalny („poeta osobny”) – prekursor poezji współczesnej:

a) paraboliczność jego wierszy: przedstawione postacie i zdarzenia należy traktować szerzej (w sensie uniwersalnym) a nie jednostkowo;

b) ironia - losu, historii; wobec postaci, zdarzeń; autoironia;

c) symboliczność;

d) lapidarność, skrótowość, kondensacja treści;

e) aluzyjność;

f) przemilczenia;

g) oczekiwanie na odbiorcę twórczego, aktywnego, uczestniczącego w procesie tworzenia;

h) powściągliwość, dyskrecja (nienarzucanie ocen, komentarzy);

i) łączenie elementów antycznych, biblijnych i rodzimych;

j) muzyczność;

k) stosowanie neologizmów i archaizmów;

l) wykorzystanie wieloznaczności wyrazów (homonimii);

ł) wyróżnienia graficzne:

- rozstrzelony druk (spacje)
- druk pochyły (kursywa)
- wielkie litery (wersaliki)
- liczne wielokropki, myślniki (przemilczenia)

KLASA III B - język polski - poziom podstawowy

TEMAT:

• W jaki sposób język kształtuje obraz świata, świadomość, sposób myślenia jednostki ? Czesław Miłosz „Moja wierna mowa”, „To”.

1. Czesław Miłosz – trzeci z kolei laureat literackiej Nagrody Nobla (1980r.) - człowiek i twórca.
2. Miłosz – niezłomny obrońca wartości etycznych:
 - a) za najważniejszą rolę twórcy uważał obronę podstawowych wartości moralnych („Traktat moralny”);
 - b) wybawcza rola poezji niosącej prawdę, piękno, nadzieję („Światło dzienne”).
3. Miłosz – piewca radości życia, urody świata, kraju lat dzieciennych:
 - a) zwrot ku tradycji i klasykom;
 - b) wprowadzenie do liryki elementów dramatu, gawędy, satyry, traktatu („Traktat poetycki”)
4. Czesław Miłosz – poeta skazany w Polsce na nieistnienie, odcięty od narodu, dla którego pisał swoje wiersze (wyłącznie p o polsku) - „Moja wierna mowa”:
 - a) utwór z tomu „Miasto bez imienia” (1969r.) ukazujący cały wachlarz emocji związanych z sytuacją poety emigracyjnego;
 - b) język – duchowa ojczyzna podmiotu lirycznego – dramatyczny los poety na wygnaniu.
5. Temat utworu „To” – niedająca się opisać sfera symbolizowana przez „to”.

Polecenie: Proszę przeczytać wiersze na str. 84-85 oraz wykonać polecenia ze str. 86

II. „Jej wiersze mają całkowicie własny ton” – utwory Wisławy Szymborskiej: „Monolog dla Kasandry”, „Cebula”.

1. Wisława Szymborska – laureatka Nagrody Nobla z roku 1996 – autorka 15 zbiorów poezji – informacja o życiu i twórczości poetki.
2. Tajemnica ludzkiego istnienia, przemijania, kruchości bytu i wielkie niewiadome życia – filozoficzne refleksje w poezji W. Szymborskiej:
 - a) poezja pełna wewnętrznego ciepła, poczucia humoru, sympatii do ludzi, ale także intelektualnego dystansu i ironii wobec spraw tego świata (czasem autoironii);
 - b) utwory pisane językiem prostym, bezpretensjonalnym, zrozumiałym dla odbiorcy, pełnym zwrotów potocznych i skrótów myślowych, jakimi się na co dzień posługujemy.
3. Dramat ludzkiej egzystencji i sprzeczność losu człowieka z „Monologu dla Kasandry” (z tomu „Sto pociech”, 1967r.):
 - a) odwołanie się do tradycji antycznej;
 - b) historia znana z mitów pretekstem do zaprezentowania osobistego dramatu bohaterki,

który jest zarazem doświadczeniem każdego człowieka.

4. Wiersz „Cebula” ze zbioru „Wielka liczba” 1976r. - minitraktatem o doskonałości i pięknie:

- a) użycie konceptu i paradoksu – nawiązanie do najlepszych osiągnięć poezji barokowej;
- b) słowa znakomitym narzędziem do wyrażania niepokojów egzystencjalnych człowieka – prostota, komunikatywność, a zarazem niezwykle bogactwo językowe (ironia, paradoks, gry słowne, zaskakujące koncepty i błyskotliwy dowcip).

III. (2 godz.) Zbigniew Herbert i jego poezja moralnego niepokoju.

1. Poezja Zbigniewa Herberta – utwory wyróżniające się wielką dyscypliną myślową, powściągliwością, głęboką refleksją moralistyczną:

- a) odwołania do tradycji kultury śródziemnomorskiej i klasyki europejskiej;
- b) rozważanie związków między przeszłością a teraźniejszością, losem jednostki i narodu.

2. Z. Herbert – intelektualista obdarzony wielką wrażliwością wobec problemów moralnych naszych czasów:

a) bezustanne poszukiwanie sensu i trwałych wartości ludzkiej egzystencji:

- „Tren Fortynbrasa” – podjęcie problemu władzy
- „Apollo i Marsjasz” – rozważania o istocie sztuki i twórczości

3. Pan Cogito – bohater o symbolicznym, kartezjańskim nazwisku z tomu poezji („Pan Cogito”), który ukazał się w 1974r.:

a) dokonuje obrachunku z własnym życiem, próbując przemyśleć na nowo problemy moralne, egzystencjalne, metafizyczne;

b) formułuje moralne przesłanie: w skomplikowanym współczesnym świecie, pełnym niezależnych ran niedawnej przeszłości, zła i przemocy, człowiek ma tylko jeden drogowskaz – odwieczne, humanitarne wartości, którym należy zachować bezwzględna wierność:

- nie można przechodzić obojętnie wobec zła i niegodziwości;
- nie wolno rezygnować z własnego człowieczeństwa, nawet jeśli trzeba będzie zapłacić za to wysoką cenę;
- obłudzie, zakłamaniu i przemocy trzeba się przeciwstawić, bo jest to miarą godności i wartości człowieka.

Polecenie: Proszę przeczytać wiersze ze str. 87, 88 i odpowiedzieć na pytania 1 – 8 ze str. 89.

Literatura polska i obca - klasa IIIB – grupa

I. Czy miłość jest chorobą zakaźną ? - uczucia bohaterów powieści G. G. Marqueza „Miłość w czasach zarazy” (frag.) - 2 godz. lekcyjne.

1. Powieść (wyd. w 1985r.), której akcja rozgrywa się na karaibskim wybrzeżu Kolumbii, w miejsce

niezwykłym i tajemniczym.

2. Różne splatające się wątki, które uświadamiają czytelnikowi, że miłość, niezależnie od miejsca

- i czasu, ma te same barwy i odmiany, przeżywana jest podobnie.
3. Powieść Marqueza – głębokie i przenikliwe studium uczucia, katalog różnych typów kochania.
 4. „Miłość w czasach zarazy”- powieść ukazująca miłość jako podstawowe doświadczenie egzystencjalne każdego człowieka .
 5. Oblicza miłości w różnych tekstach kultury.

Polecenie: proszę przeczytać frag. utworu ze str. 143-145 i odpowiedzieć na pytania znajdujące się pod tekstem.

FILOZOFIA KL. 1E

I. Sceptycyzm, czyli o wątpieniu

Polecenie: Proszę, w oparciu o przesłane materiały, rozwinąć w formie krótkiej notatki następujące punkty:

1. Racjonalizm Kartezjusza – zwątpienie we wszystko, co istnieje.
2. Dwa fundamenty racjonalnego obrazu świata.
3. Totalne zwątpienie Berkeleya.
4. Niezgoda na dualizm bytu – duch absolutny Hegla.